

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Milan Kilík:

Alternative Explanation of Military Rise of China

Bezpečnostní a vojenské implikace čínského mocenského vzestupu lákají, a posuzovaný text je další z řady absolventských prací z poslední doby, které se tímto tématem zabývají. Na rozdíl od některých méně povedených pokusů jde o velmi solidní studii, která se opírá o inspirativní konceptuální rámec a důkladně provedenou empirickou analýzu.

Práce zkoumá čínský vojenský vzestup (byť o něm lze v pravém slova smyslu hovořit až ve druhé polovině sledovaného období) prizmatem tří modelů akvizice zbraňových systémů, které Scott Sagan původně formuloval pro analýzu proliferace jaderných zbraní. Autor správně nahlédl, že Saganovy modely do značné míry odpovídají výchozím postulátům trojice dominantních teorií mezinárodních vtaů – realismu, liberalismu (přesněji řečeno pluralismu jako jeho součástí) a sociálnímu konstruktivismu. Metodologie práce se opírá o rozbor procesu, který autor neodbyl jako nutnou floskuli potřebnou do ‚správného‘ úvodu, ale věnoval zjevné úsilí jeho správnému pochopení a aplikaci, s velmi přesvědčivými výsledky. Práce rozděluje analýzu pořizovaných zbraňových systémů do období podle dominantních obranných/vojenských strategií ČLR od roku 1949 do současnosti, čímž současně velmi vhodně kombinuje materiální a normativní komponent čínské strategie. Výsledkem je přesvědčivé, komplexní vysvětlení čínských akvizičních preferencí, z něhož autor v závěru práce vyvozuje implikace pro další vývoj chování této velmoci v mezinárodním prostředí.

Práce je dobře a přehledně strukturována a opírá se o solidní korpus použitých zdrojů (ovšem odkazy na ně by mohly být častější – případy jako zcela absentující odkazy na některých stránkách, viz s. 38-39, nebo zmínka o autorovi bez řádného odkazu na konkrétní práci, viz David Shambaugh na s. 75, poněkud kazí dojem z odvedeného ‚řemesla‘). Text je psán solidní angličtinou, byť by dodatečná kontrola členů a předložkových vazeb práci určitě prospěla (stejně tak zamrzí poněkud klopotná formulace názvu práce). Práce obsahuje všechny požadované náležitosti a nad jejich rámec je její součástí přínosná tabulková příloha shrnující čínský dovoz zahraničních zbraňových systémů.

K práci mám dvě kritické připomínky, lépe řečeno otázky. První se týká použitého Saganova konceptu: Jeho aplikace na konvenční zbrojení je nepochybně možná, ale autor by měl lépe vysvětlit, jestli tímto transferem nedochází k určité deformaci. Koncept byl totiž specificky vyvinut ve vztahu k výjimečné povaze jaderných zbraní a lze se proto domnívat, že jeho aplikace na ‚běžné‘ zbrojení by neměla být automatická. Za druhé, autor sice velmi obratně charakterizuje implikace bezpečnostní, vnitropolitické a normativní logiky pro proces zbrojení v jednotlivých obdobích a v závěru práce tyto poznatky shrnuje, zůstává však, podle mého názoru, dlužen odpověď, zda se vzájemná váha jednotlivých faktorů (či modelů) v daných obdobích lišila, případně proč tomu tak bylo.

S ohledem na výše popsané kvality práci samozřejmě **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou až výbornou** v závislosti na zodpovězení otázek uvedených v předchozím odstavci.

V Praze dne 27. srpna 2015